KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 30.5.2007
KOM(2007) 280 v konečnom znení

VÝROČNÁ SPRÁVA

O VNÚTORNÝCH AUDITOCH VYKONANÝCH V ROKU 2006

PRE ORGÁN UDEĽUJÚCI ABSOLUTÓRIUM

(predložená Komisiou)

{SEK(2007) 708}

OBSAH

1. Úvod 3
2. Pracovné prostredie a plán auditu 3
2.1. Pracovné prostredie 3
2.2. Vývoj v procese vnútorného auditu 4
2.3. Implementácia plánu auditu IAS 4
2.4. Prijatie odporúčaní a stanoviská kontrolovaných a zainteresovaných strán 7
3. Zistenia 7
3.1. Preskúmanie kvality všetkých IAC 7
3.2. Riadenie, plánovanie a organizácia 8
3.3. Riadenie fondov EÚ 9
3.4. Riadenie ľudských zdrojov 10
3.5. ABAC 11
3.6. Následný audit 11
4. Závery 11

1. ÚVOD

Táto správa informuje orgán udeľujúci absolutórium o práci, ktorú vykonal útvar vnútorného auditu Komisie (IAS – Internal Audit Service) v roku 2006 v súlade s článkom 86 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Je založená na správe IAS podľa článku 86 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách o kľúčových zisteniach auditu a v súlade s odbornými normami o významných rizikách a otázkach kontroly, ako aj o otázkach správy a riadenia spoločností. Predkladaná správa je založená na audítorskej práci a poradenských činnostiach IAS v roku 2006. Čerpá aj z práce oddelení vnútorného auditu (IAC – Internal Audit Capabilities) generálnych riaditeľstiev, prostredníctvom správ IAS o práci IAC predkladaných dvakrát ročne. Správa sa nezaoberá audítorskou prácou IAS vykonávanou pre agentúry Spoločenstva s výnimkou údajov o plnení pracovného programu[1].

Reakcie Komisie na zistenia a závery vnútorného audítora sú uvedené v súhrnnej správe o výročných správach o činnosti generálnych riaditeľov. V tejto súhrnnej správe, ktorá bola prijatá v rovnakom čase, Komisia vyjadruje stanovisko k prierezovým otázkam, ktoré vzniesol vnútorný audítor, Európsky dvor audítorov a orgán udeľujúci absolutórium a k problémom, ktoré zistil Výbor pre pokrok v oblasti auditu a generálny riaditeľ pre rozpočet vo svojej súhrnnej správe. To znamená, že Komisia nemusí úplne zdieľať určité stanoviská alebo názory uvedené v tejto správe. Tento rozdiel v názoroch je odrazom obvyklého procesu dialógu medzi inštitúciou a jej vnútorným audítorom.

2. PRACOVNÉ PROSTREDIE A PLÁN AUDITU

2.1. Pracovné prostredie

Akčný plán pre postup smerom k integrovanému rámcu vnútornej kontroly bol predložený v januári 2006 a obsahoval súbor 16 osobitných návrhov. Komisia zvýšila zodpovednosť, napríklad zavedením osobných záruk a vyhlásení vierohodnosti poskytnutých generálnymi riaditeľmi, a na základe toho Komisia po prvýkrát vypracovala súhrnnú správu, ktorou výslovne prijala svoju politickú zodpovednosť za riadenie.

Účtovník Komisie predložil Európskemu dvoru audítorov (ECA – European Court of Auditors) účtovnú závierku za rok 2005, po prvýkrát zostavenú v plnej miere na princípe časového rozlíšenia v súlade s medzinárodne uznávanými účtovnými normami. Dvor audítorov uznal, že sa dosiahol významný pokrok. Zabezpečenie úplnej zhody so všetkými účtovnými normami v rámci Komisie je proces, ktorého dokončenie bude vyžadovať dlhší čas. Migrácia aktív ABAC do SAP a zahrnutie zmlúv ABAC do pracovného toku ABAC sú ešte len v štádiu predbežných štúdií. Hlavnými úlohami, ktoré zostávajú otvorené, je postupné zavedenie nového účtovného systému aj pre Európsky rozvojový fond, agentúry, Hospodársky a sociálny výbor, Výbor regiónov a delegácie Komisie.

Uzavretie účtov účtovníkom sa ustanovilo v zmenenom a doplnenom nariadení o rozpočtových pravidlách[2], ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2007, vrátane možnosti kontrolovať poskytnuté informácie.

---

[1] V niektorých prípadoch však audity agentúr viedli k odporúčaniam pre Komisiu, a preto sú zahrnuté do štatistiky v časti 2.4.

[2] Nariadenie Rady (ES, EURATOM) č. 1995/2006 z 13. decembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 390, 30.12.2006, s. 1).

Zriaďovanie výkonných agentúr pokračovalo, pričom v niektorých prípadoch sa vytvorili aj funkcie ich vnútorných audítorov a ich pripravenosť prevziať úlohy spojené s plnením programu od ich materských generálnych riaditeľstiev bola predmetom auditov IAC. Osobitná pozornosť by sa mala venovať prehľadnému a organizovanému prevzatiu úloh výkonnými agentúrami od ich generálnych riaditeľstiev.

Komisia posilnila svoje riadenie nepretržitosti činnosti a vydala rámcové oznámenie o prípravách na všetky významné udalosti, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť jej činnosť, zamestnancov, budovy, informačné systémy a iný majetok s cieľom zabezpečiť, aby Komisia dokázala čo najdlhšie pokračovať v nepretržitej činnosti.

Komisia usporiadala svoj prvý deň etiky vo forme jednodňového školenia rozdeleného na štyri školenia, na ktorých prebiehali živé diskusie s vysokou účasťou zamestnancov. Cieľom bolo zvýšiť povedomie zamestnancov o etických otázkach a podnietiť diskusiu o etike a integrite v rámci jednotlivých generálnych riaditeľstiev a útvarov.

Aj keď sú tieto úspechy určite povzbudzujúce, Komisia zdieľa približne 80 % plnenia rozpočtu EÚ s členskými štátmi. Preto celkový úspech úsilia o vybudovanie integrovaného kontrolného rámca značne závisí na snahe a schopnosti členských štátov zaviesť efektívne a účinné kontrolné systémy, ktoré znižujú riziko na prijateľnú úroveň a poskytnúť záruky vierohodnosti týchto systémov.

2.2. Vývoj v procese vnútorného auditu

V roku 2006 vykonal IAS po prvýkrát preskúmanie kvality vo všetkých 32 IAC Komisie. Pripravil sa tak základ pre koordinované strategické plánovanie auditu (na ktorom sa zúčastňuje väčšina IAC) a pre úpravy chárt vnútorného auditu (na ktorých sa začalo pracovať).

Spolupráca medzi IAS a IAC sa v roku 2006 ďalej zlepšila, okrem iného aj prostredníctvom nových spoločných auditov. Koordinácia plánov auditu, spoločné vzdelávacie činnosti a spolupráca na auditoch ABAC sú príkladmi pracovných vzťahov s ECA.

Vytvorili a zaviedli sa nové vzory správ z auditu a následného auditu, ktoré umožňujú audítorom vypracovávať užšie zamerané audítorské správy.

Vykonali sa prípravné práce na zavedenie novej, užívateľsky prijateľnejšej webovej verzie Systému riadenia auditu (AMS – Audit Management System), ktoré je naplánované na prvý štvrťrok 2007.

S ohľadom na zjednodušujúce návrhy sa v roku 2007 vynaloží viac úsilia na hľadanie sporných oblastí.

2.3. Implementácia plánu auditu IAS

Plán auditu IAS na rok 2006 bol schválený výborom Komisie pre pokrok v oblasti auditu (APC – Audit Progress Committee) dňa 5. decembra 2005 a upresňovaný v priebehu roka. S cieľom predísť duplicite s auditmi ECA bola väčšina auditov IAS týkajúcich sa ABAC v prevádzkových generálnych riaditeľstvách a rozvoja vidieka zrušená a nahradená najmä novými následnými auditmi, prácou na strategickom pláne auditu na roky 2007 – 2009 a zvýšením zdrojov pre kontroly kvality IAC.

Pracovný program bol splnený na 88 %: v roku 2006 sa dokončilo 69 správ týkajúcich sa Komisie (23 správ o audite, 8 správ o následnom audite a 38 správ o preskúmaní) a 8 auditov týkajúcich sa auditov agentúr. Podrobné údaje o auditoch a preskúmaniach v Komisii sú uvedené v prílohe.

Zoznam dokončených auditov a kontrol kvality v Komisii:

Generálne riaditeľstvo/útvar	Audit	Vykonaný
Preskúmania, administratívne a iné podporné systémy		
32 IAC	32 preskúmaní kvality IAC a jedna súhrnná správa	12. október
ADMIN	Riadenie ľudských zdrojov I	7. apríl
ADMIN	Riadenie ľudských zdrojov II	27. október
COMM	Následný audit k hĺbkovému auditu z roku 2003	24. október
DIGIT	Dátové centrum – prevádzka a bezpečnosť	8. december
EPSO	Výberové konania riadené EPSO	7. apríl
ÚVÚPES	Následný audit k hĺbkovému auditu z roku 2004	18. december
PMO	Správnosť finančného riadenia, plnenie finančných tokov	8. december
SCIC	Finančné riadenie a obstarávanie	22. september
Vnútorné politiky		
ADMIN, SG, BUDG, SANCO, TREN, COMP	Cyklus SPP/ABM v Komisii	27. november
COMP	Efektívnosť a účinnosť cyklu SPP/ABM	20. júla
SANCO	Efektívnosť a účinnosť cyklu SPP/ABM	7. apríl
TREN	Efektívnosť a účinnosť cyklu SPP/ABM – rozdelenie zdrojov	10. apríl
SG, MARKT, ENTR, ENV, TREN	Súhrnná správa: Monitorovanie implementácie práva ES	22. december
ENTR	Monitorovanie implementácie práva ES	5. december
MARKT	Monitorovanie implementácie práva ES	7. november
TREN	Preskúmanie monitorovania vykonania práva ES	14. december
JLS	Riadenie veľkých projektov IT	8. jún
MARKT	Miestne IT	10. november
SANCO	Riadenie IT	8. december
TAXUD	Veľké IT systémy	24. január
COMM	Správa zmlúv	11. október
EAC	Implementácia ABAC	30. jún
ENTR*	Finančné riadenie siete IRC	6. apríl
ENV	Následný audit k hĺbkovému auditu	9. február
INFSO	Následný audit k hĺbkovému auditu z roku 2004	7. december
JRC	Predbežná správa o následnom audite	9. február

RTD	Následné kontroly	21. december
Štrukturálne opatrenia a spoločná poľnohospodárska politika		
AGRI, EMPL, FISH, REGIO	Súhrnná správa o štrukturálnych fondoch (článok 38)	8. marec
REGIO	ERDF	21. február
FISH	Následný audit k hĺbkovému auditu z roku 2004	18. december
REGIO	Finančné opravy v rámci Kohézneho fondu	22. november
Vonkajšie politiky		
AIDCO	Predbežná správa o následnom audite	22. február
AIDCO, ECHO	Vykonanie rámcovej dohody s agentúrami OSN v kombinácii s monitorovaním a systémom výkazníctva v ECHO – dokončenie auditu z roku 2005	28. júl
ELARG	Činnosti následnej kontroly	20. december
RELEX**	Činnosti následnej kontroly	22. december
RELEX	Oznámenie o následnom audite	31. október

*Spoločný audit s GR ENTR, ** Spoločný audit s GR RELEX

2.4. Prijatie odporúčaní a stanoviská kontrolovaných a zainteresovaných strán

Miera prijatia odporúčaní auditu kontrolovanými subjektmi v roku 2006 bola 89,4 %, pričom 7,9 % bolo zamietnutých a 2,7 % nevybavených[3].

Audity v Komisii (bez preskúmania kvality IAC)					
Odporúčania	**Prijaté**	**Zamietnuté**	**Nevybavené***	**%**	**Spolu**
Kritické	11	1	0	2,9	**12**
Veľmi dôležité	182	6	8	48,3	**196**
Dôležité	162	25	3	46,8	**190**
Žiaduce	8	0	0	2,0	**8**
%	89,4	7,9	2,7		
Spolu	**363**	**32**	**11**		**406**

* Posudzujú sa v súvislosti s rozhodnutím Komisie

Pokiaľ ide o preskúmanie kvality IAC, vydaných bolo 241 odporúčaní, z ktorých 228 bolo prijatých a 13 zamietnutých.

Spätná väzba kontrolovaných subjektov k rozsahu a spôsobu uskutočnenia auditu dosiahla priemernú hodnotu 1,95 (predchádzajúci rok: 1,82) na stupnici od 1 (najvyššia hodnota) po 4 (najnižšia hodnota). V rámci nedávneho prieskumu z konca roku 2006 medzi dotknutými subjektami si 75 % myslelo, že IAS mal jasnú stratégiu auditu (v porovnaní s predchádzajúcim výsledkom 79 %), 86 % si myslelo, že audity sa vykonávali čestne, objektívne a nestranne (pokles z 93 %) a 61 % (predtým 63 %) si myslelo, že odporúčania IAS sú bezprostredne užitočné. Celkovo 80 % (nárast zo 71 %) sa domnievalo, že úloha IAS je správne pochopená.

3. ZISTENIA

3.1. Preskúmanie kvality všetkých IAC

Toto preskúmanie kvality IAC malo formu správ IAS potvrdzujúcich vlastné hodnotenie jednotlivých 32 IAC s uvedením výsledkov v súhrnnej správe. Cieľom bolo posúdiť súlad IAC s normami pre profesionálny výkon vnútorného auditu Inštitútu vnútorných audítorov (IIA – Institute of Internal Auditors) a Etickým kódexom. V jedenástich z 32 IAC sa zistila všeobecná zhoda s požiadavkami na ich organizáciu a činnosť, v 17 prípadoch bola zhoda čiastočná a 30 z nich bolo v zhode s Etickým kódexom. Z tohto jasne vyplýva, že je potrebné pokračovať v úsilí o zvyšovanie odbornosti a dodržiavanie audítorských noriem.

[3] Iba audity v Komisii bez preskúmania kvality IAC.

Toto preskúmanie podnietilo diskusie a úvahy o úlohe a organizácii vnútorného auditu v rámci Komisie. Berúc do úvahy, že približne 120 audítorov pracuje v IAC a asi 60 pre IAS, vzniká zrejmá potreba spoločného vymedzenia prostredia auditu, posudzovania rizika a koordinovaného plánovania auditu. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek ďalšie rozhodnutie Komisie, niektoré návrhy IAS, ktorými sa v súčasnosti zaoberajú IAC, sa týkajú nezávislosti IAC a možnosti, aby riaditelia IAC mohli oslovovať subjekty mimo generálnych riaditeľstiev. APC preskúma vykonateľnosť návrhov IAS v júli 2007.

3.2. Riadenie, plánovanie a organizácia

Monitorovanie implementácie práva ES

Včasná a správna implementácia právnych predpisov ES je predovšetkým zodpovednosťou členských štátov, ale Komisia ako „strážkyňa Zmluvy“ má úlohu monitorovania. Na zlepšenie monitorovania implementácie práva ES navrhol IAS plán transpozície smerníc ES založený na riziku, ďalej systematickejší prístup k overovaniu vykonávacích opatrení na úrovni členských štátov, stanovenie priorít prípadov sťažností a porušení povinností a maximálne lehoty vybavenia pre najdôležitejšie prípady. V súčasnosti sa pripravuje oznámenie Komisie o monitorovaní práva ES, ktoré by sa malo prijať do konca roku 2007.

Implementácia procesu SPP/ABM

Hoci sa zistilo, že kontrolované generálne riaditeľstvá formálne dodržiavajú pravidlá Komisie o SPP/ABM a príslušné normy vnútornej kontroly Komisie, IAS sa domnieva, že je potrebný ďalší pokrok v efektívnosti a účinnosti cyklu SPP/ABM, aby generálne riaditeľstvá mohli prejsť od formálnej zhody k skutočnému vlastníctvu a využitiu výhod pre vnútorné riadenie. Niektoré odporúčania IAS, ako napríklad potreba viacročného strategického plánovania a zohľadnenie hlavnej činnosti namiesto sústredenia sa výlučne na nové iniciatívy v ročnej politickej stratégii, sa už vykonali. IAS tiež odporučil skríning. V reakcii na požiadavku Európskeho parlamentu pripravila Komisia posúdenie jej strednodobých personálnych potrieb a podrobnú správu o personálnom zabezpečení podporných a koordinačných funkcií. Pokrok sa dosiahol aj v integrácii riadenia rizika do procesu tvorby politík. Ďalšie odporúčania, ako je vývoj stratégie na podporu cyklu SPP/ABM prostredníctvom IT a ucelené monitorovanie rozdelenia ľudských zdrojov, neboli zohľadnené.

Riadenie a systémy IT

IAS vykonal audit dátového centra Komisie a riadenia IT v štyroch operačných generálnych riaditeľstvách a analýzu rizika potvrdilo päť (z celkovo dvanástich) výsledných kritických odporúčaní.

Dve kritické odporúčania sa týkali fyzickej bezpečnosti v budovách JMO a BECH v Luxemburgu. Ďalším veľmi dôležitým odporúčaním bolo vytvorenie uceleného plánu obnovy činnosti, ktorý by sa týkal všetkých kritických informačných systémov umiestnených v dátovom centre. Súvisí to so skutočnosťou, že generálne riaditeľstvá nemusia byť dostatočne pripravené na zabezpečenie nepretržitej prevádzky, pretože spoľahlivé informácie o ich kritických systémoch neboli k dispozícii.

Zistilo sa, že Schengenský informačný systém (SIS II) utrpel neprimeraným projektovým riadením, najmä nedostatočným monitorovaním výkonnosti dodávateľov z dôvodu nedostatočnej špecializácie pracovníkov a ich neoptimálneho využitia, čo viedlo Komisiu k tomu, aby sa spoliehala predovšetkým na kvalitu a spoľahlivosť dodávateľov.

Je takisto potrebné prijať opatrenia na to, aby sa zabezpečilo, že všetky generálne riaditeľstvá riadne dodržiavajú nariadenie (ES) č. 45/2001 o ochrane osobných údajov a osoby zodpovedné za miestnu informačnú bezpečnosť uskutočňujú dostatočné kontroly a sú nezávislé.

Audity IT vykonali aj tri IAC. Problémy zistené na miestnej úrovni sa týkali potreby uceleného procesu plánovania IT aplikácií, definovania úloh vlastníkov projektov a potreby zostaviť kompletný miestny inventárny zoznam IT.

3.3. Riadenie fondov EÚ

Štrukturálne fondy

Cieľom bolo zistiť, či Komisia zaviedla systém na overovanie súladu kontrolných systémov členských štátov s požadovanými kritériami, posúdiť kontroly vykonávané na úrovni generálnych riaditeľstiev, vrátane posúdenia spolupráce s členskými štátmi a zhodnotiť následné kontroly vykonávané generálnymi riaditeľstvami pre štrukturálne fondy. IAS odporučil, aby boli presnejšie vymedzené požiadavky na predkladanie správ schvaľujúcimi úradníkmi v rámci delegovania právomocí. Generálne riaditeľstvá pre štrukturálne fondy by mali vytvoriť spoločnú stratégiu auditu, ktorá by bola založená na súčasných koordinačných prácach. Väčšia koordinácia s členskými štátmi, vrátane zmlúv o dôvere, prísnejšie dodržiavanie minimálnych audítorských noriem a jasný a presný audítorský výrok alebo jeho odmietnutie by pomohli zlepšiť proces vierohodnosti. Hlavné výsledky auditu by mali byť zrozumiteľne uverejnené vo výročných správach generálnych riaditeľstiev, aby sa získal ucelený obraz o úrovni a druhu vierohodnosti týkajúcej sa systémov riadenia a kontroly zavedených členskými štátmi.

IAS sa domnieva, že postup finančných opráv pre Kohézny fond by sa mal značne zlepšiť s cieľom skrátiť jeho celkovú dĺžku. Aby sa predišlo riziku porušenia nariadenia o rozpočtových pravidlách a iných pravidiel, mal by sa objasniť výklad zásady čistého zníženia a uplatňovanie kritéria paušálnej sadzby pre opravy. Je potrebné tiež posilniť finančné výkazníctvo, najmä vo vzťahu k odhadovaniu príjmov.

Finančná a administratívna rámcová dohoda s OSN (FAFA)

Cieľom auditu bolo zhodnotiť dodržiavanie FAFA a možnosti dosiahnuť vierohodnosť použitia fondov EÚ. IAS označil riziko, že fondy EÚ sa mohli používať na iný ako určený účel, pričom najmä vykazovanie nepriamych nákladov nebolo prehľadné. Audit potvrdil užitočnosť FAFA, ktorá poskytuje veľmi potrebný rámec pre spoluprácu medzi značne odlišnými partnermi na obidvoch stranách partnerstva ES a OSN. APC vyzval IAS, aby posúdil význam zisteného rizika týkajúceho sa najmä nepriamych nákladov v súvislosti s celkovou kontrolou financovania ES a OSN v rámci FAFA a systému finančnej kontroly OSN.

Následné kontroly výskumných činností

Tieto audity sa vykonali s cieľom posúdiť zhodu, účinnosť a efektívnosť následných kontrol výskumných činností, ktoré sú nástrojom na preukázanie vierohodnosti. V súlade s poslednou výročnou správou ECA IAS zistil, že činnosti následnej kontroly sú neuspokojivé a že je potrebné koordinované plánovanie následných kontrol založené na riziku. IAS odporučil, aby sa ciele následných kontrol a ich stratégia vymedzili presnejšie a aby sa výsledky zreteľne uverejňovali vo výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev. Malo by sa zabezpečiť dostatočné pokrytie kontrolovateľných programov a subjektov. Mali by sa splniť požiadavky nariadenia o rozpočtových pravidlách, pokiaľ ide o odhady príjmov na základe uplatňovaných nákladov po následných kontrolách. Pokrytie následnými kontrolami je jednoznačne nedostatočné v porovnaní s cieľmi kontrol, čo viedlo k výhradám uvedeným vo výročnej správe o činnosti.

3.4. Riadenie ľudských zdrojov

Tieto preskúmania sa týkali plánovania, náboru, mobility, nedostatočnej výkonnosti, absentizmu, a systému vnútorných kontrol vo výberovom procese stálych zamestnancov. IAS poukázal na potrebu, aby GR ADMIN malo väčšiu úlohu pri koordinácii a monitorovaní s cieľom zabezpečiť jednotné uplatňovanie politík riadenia ľudských zdrojov v rámci celej Komisie. IAS takisto navrhol, aby sa riadenie ľudských zdrojov stalo nedielnou súčasťou procesu strategického plánovania a riadenia Komisie, čím by sa zlepšil súlad medzi potrebami generálnych riaditeľstiev a dostupnosťou ľudských zdrojov a aby sa vytvorila dlhodobá vízia účinného riadenia ľudských zdrojov.

Návrhy obsahovali vypracovanie ukazovateľov pracovného zaťaženia, stanovenie cieľov pre dovolenkové normy a časové podmienky náboru, dosiahnutie lepšieho riadenia povinnej mobility, prehodnotenie pomeru medzi dočasnými a stálymi zamestnancami a zabezpečenie lepšieho riadenia nedostatočnej výkonnosti zlepšením personálnych zručností vedúcich pracovníkov. Zavedenie súboru kontrolných a monitorovacích činností v náborovom procese by mohlo uľahčiť zabezpečenie primeraného počtu výberových konaní v správnych oblastiach a zvýšiť počet úspešných uchádzačov, ktorí budú nakoniec prijatí.

IAS v auditoch týkajúcich sa procesu SPP/ABM takisto zistil, že chýba dlhodobá stratégia ľudských zdrojov a že je potrebné lepšie plánovanie rozdeľovania ľudských zdrojov.

Riadenie ľudských zdrojov bolo v roku 2006 predmetom auditov aj dvoch IAC, ktoré vo svojich odporúčaniach zdôrazňovali najmä strategické plánovanie a hospodárne rozdeľovanie zdrojov. Mnohé dôležité odporúčania v ďalších správach z auditov IAC sa tiež týkali oblasti ľudských zdrojov.

3.5. ABAC

Zavedenie nového účtovného systému založeného na časovom rozlíšení (ABAC) je hlavnou výzvou pre Komisiu. V roku 2006 IAS aj ECA zahrnuli audity ABAC v rôznych generálnych riaditeľstvách do svojich plánov auditu. Vzhľadom na skutočnosť, že jednou zo základných povinností ECA ako externého audítora je vyjadriť stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke, IAS sa rozhodol zrušiť plánované audity ABAC vo viacerých generálnych riaditeľstvách kontrolovaných zo strany ECA a v úzkej spolupráci s ECA uskutočniť audit implementácie časovo rozlíšeného účtovníctva v GR EAC, ktorý sa vzťahoval na proces prechodu na časovo rozlíšené účtovníctvo, ako aj účtovnú závierku GR EAC ku koncu roka 2005.

Z výsledkov auditu IAS vyplýva, že kontrolný systém účtovníctva GR EAC sa zdá byť neprimeraný na to, aby zabezpečil úplnosť, presnosť a spoľahlivosť účtovných údajov. Preto účtovná uzávierka GR EAC ku koncu roka neposkytovala pravdivý a verný obraz o finančnej situácii a výsledkoch GR EAC. Stanovisko IAS vychádzalo najmä z nedostatku primeranej dokumentácie o postupoch ročnej uzávierky, chýbajúceho odsúhlasenia účtov medzi miestnymi systémami a centrálnym účtovným systémom a značných chýb pri časovo rozlíšenom účtovaní s podstatným vplyvom na zostatky účtov.

3.6. Následný audit

S pokračujúcim vykonávaním auditu sa následný audit stával čoraz dôležitejším a v súčasnosti je predmetom systematického prístupu a samostatných správ. Výročná správa IAS za rok 2006, ktorá bola vydaná vo februári 2007, uvádza, že aj keď počet nevyriešených odporúčaní klesá, oneskorenie je stále značné: 50 % nevyriešených kritických a veľmi dôležitých odporúčaní je v oneskorení o viac ako šesť mesiacov. Preto sa stále vyskytujú značné nedostatky vo vykonávaní akčných plánov.

V dvoch prípadoch IAS usúdil, že úroveň implementácie nevyriešených odporúčaní nie je dostatočná na to, aby sa mohol uskutočniť riadny následný audit. Odporúčania vnútorného audítora z predchádzajúcich výročných správ IAS by takisto mali byť predmetom následného auditu. K príkladom odporúčaní, ktoré v roku 2006 neboli v dostatočnej miere predmetom následného auditu, patria návrhy týkajúce sa riadenia IT a konsolidácie IT infraštruktúry.

4. ZÁVERY

Vnútorný audítor Komisie na základe auditov a preskúmaní Komisie v roku 2006 dospel k nasledujúcim záverom (stanovisko Komisie je uvedené v súhrnnej správe o výročných správach o činnosti generálnych riaditeľov).

Záver IAS č. 1: Pokračovať v zlepšovaní

Audit IAS zistil značné pokroky v systémoch vnútornej kontroly v mnohých oblastiach. Veľké kroky podnikla Komisia na zlepšenie prostredia kontroly, ako napríklad oznámenie o nepretržitosti činnosti, deň etiky a pozornosť skupiny na vysokej úrovni venovaná právu ES. Počet kritických odporúčaní IAS (dvanásť) a počet auditov s nepriaznivými stanoviskami IAS (deväť) však ukazuje, že stále zostávajú značné nedostatky a vyžaduje sa ďalšie úsilie. Zlepšenie je potrebné v oblastiach následnej kontroly, IT (budovy, bezpečnosť údajov, primerané personálne zabezpečenie a procesy plánovania IT projektov a nepretržitosti poskytovania služieb), implementácie nových účtovných pravidiel a správy zmlúv[4] (prehľad o používaných rámcových zmluvách, monitorovanie subdodávok a viacerých úloh jediného poskytovateľa služieb).

Záver IAS č. 2: Následný audit, opakovaný problém

Zo súhrnných správ o následnom audite vyplýva, že systém následného auditu navrhovaný v roku 2005 doteraz nebol plne zavedený. Komisia musí vynaložiť ďalšie úsilie, aby zabezpečila riadny, systematický a okamžitý následný audit k odporúčaniam auditu. Implementácia odporúčaní vnútorného aj externého auditu je nevyhnutná na dosiahnutie strategického cieľa Komisie, ktorým je kladné DAS.

Záver IAS č. 3: Integrovaná stratégia ľudských zdrojov

Nielen preskúmania riadenia ľudských zdrojov, ale aj audity procesu SPP/ABM, monitorovania implementácie práva ES a riadenia IT ukázali, že dlhodobá stratégia riadenia ľudských zdrojov je dôležitým faktorom úspechu a že nevhodné rozdelenie ľudských zdrojov môže mať značne nepriaznivý vplyv na operácie a dobré meno Komisie. GR ADMIN, ktoré je hlavným útvarom zodpovedným za ľudské zdroje, by spolu s decentralizovanými oddeleniami ľudských zdrojov v generálnych riaditeľstvách a iných útvaroch mali vypracovať stratégiu v plnej miere prispôsobenú procesu strategického plánovania.

Záver IAS č. 4: Zvýšiť účinnosť a stabilitu architektúry vnútorného auditu

Komisia má dvojstupňový systém vnútorného auditu: IAC a IAS, ktorý presne odzrkadľuje architektúru vnútorného riadenia Komisie. Preskúmanie kvality ukázalo, že veľká väčšina IAC čiastočne alebo úplne spĺňa normy. Úsilie o zvyšovanie profesionality by však malo pokračovať a nedávno zavedený proces koordinovaného plánovania by sa mal pevne ustanoviť, aby sa ešte viac zvýšila celková účinnosť práce vnútorného auditu v Komisii. Bez toho, aby bolo dotknuté akékoľvek ďalšie rozhodnutie Komisie, o niektorých otázkach, ako napríklad posilnenie nezávislosti IAC tým, že získajú možnosť stupňovať spory v rámci organizácie Komisie, sa otvorene diskutovalo a zostali nevyriešené, pričom APC sa im bude naďalej venovať v roku 2007.

[4] Niekoľko správ z auditov IAC sa týkalo aj účinnej správy zmlúv vo verejnom obstarávaní.

Záver IAS č. 5: Ročné vyhlásenie o riadení

Audity a preskúmania kvality IAC ukončené v roku 2006 riešili viacero otázok súvisiacich s riadením (SPP/ABM, monitorovanie práva ES atď.) a na problematiku riadenia sa v roku 2006 zamerala aj konferencia IAS. Komisia pripravila pevné základy pre vnútorné riadenie. S cieľom dobudovať architektúru riadenia a spolu s ďalšími úspechmi ju predstaviť dotknutým subjektom by Komisia mala opísať svoju politiku a postupy vnútorného riadenia, napríklad v súhrnnej správe zostavenej z výročných správ generálnych riaditeľstiev, uverejniť tento opis na svojej webovej stránke a pravidelne ho aktualizovať[5]. Mohol by zahŕňať vysvetlenie systému riadenia rizika Komisie, jej strategické plánovanie, etický kódex, úlohy účtovníka, systémy vnútornej kontroly, vnútorný audit a APC. Týmto spôsobom môže Komisia zvýšiť svoju dôveryhodnosť voči dotknutým subjektom a občanom EÚ.

[5] Smernica č. 2006/46/ES (Ú. v. EÚ L 224, 16.8.2006, s. 1) ustanovila pre spoločnosti, ktorých cenné papiere sú prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu a ktoré majú sídlo v Spoločenstve, povinnosť uverejniť každý rok vyhlásenie o riadení podniku ako osobitnú samostatnú časť ich výročnej správy.